

8. april 2005

Supplerende besvarelse af spørgsmål 118, alm. del, stillet af Folketingets Skatteudvalg den 12. november 2004

Spørgsmål 118:

Ministrene bedes, som lovet på samrådet den 11. november 2004, oversende et notat om Europa-Kommissionens forslag til ændringer af 6. og 8. momsdirektiv, som populært kaldes "one stop shop"-forslaget. Notat må gerne omfatte en række uddybende beregninger og faglige skøn over de samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser af forslaget. Herunder ønskes særligt en belysning af forslaget om at øge beløbsgrænsen for, hvornår der betales moms i forbrugslandet ved fjernsalg.

Svar:

Følgende svar blev oversendt til Skatteudvalget d. 29. november 2004:

"Aktuelt notat om one-stop-shop mv. blev oversendt til udvalget forud for samrådet den 11. november 2004, og der henvises hertil for en beskrivelse af forslaget. Konkrete skøn over de samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser af forslaget er under udarbejdelse og vil blive oversendt til udvalget hurtigst muligt."

Nedenfor følger skøn for de provenumæssige konsekvenser ved one-stop-shop forslaget samt en uddybning af de konsekvenser, der følger af indførelsen af et nyt godtgørelsessystem til afløsning af 8. momsdirektiv.

Konsekvenser af forslaget om one-stop-shop mv.

Forslaget indeholder følgende delforslag:

- A. Udvidet brug af omvendt betalingspligt (B2B)
- B. Indførelse af et one-stop system
- C. Indførelse af godtgørelsessystem til afløsning af 8. momsdirektiv
- D. Harmonisering af fradragsretten
- E. Forenkling af fjernsalgsreglerne
- F. Ændringen i særordningen for små virksomheder

Indledningsvis bemærkes, at der i øjeblikket på Rådets bord ligger to forslag, som på forskellig måde har betydning for de samfundsøkonomiske

og statsfinansielle konsekvenser af leasing af busser og tog i andre EU-lande til den kollektive trafik.

Det **ene** er delforslag C (afløsning af 8. momsdirektiv) i one-stop-shop forslaget, som dette svar angår. Det **andet** er forslaget om grænseoverskridende moms til erhvervs kunder, som udvalget er orienteret om senest ved aktuelt notat forud for rådsmødet (ECOFIN) 7. december 2004.

Det indgår således i delforslag C, at det land, der tilbagebetaler moms til en virksomhed fra et andet EU-land, kun må tilbagebetale en andel af momsen, hvis virksomheden i sit hjemland kun har delvis momsfradragsret. Har f.eks. en trafikvirksomhed i Danmark en momsfradragsret på 5 pct., må f.eks. Tyskland kun tilbagebetale 5 pct. af den tyske moms og ikke 100 pct.

Forslaget vedrørende grænseoverskridende moms vil medføre, at f.eks. leasing skal momses i forbrugslandet. Således vil langtidsleasing fra f.eks. tyske udlejere til f.eks. danske trafikvirksomheder skulle momses i Danmark – dvs. der skal beregnes dansk moms af leasingydelsen, 25 pct. uafhængigt af udlejers etableringssted.

Nedenfor er vist de samlede konsekvenser af one-stop-shop forslaget – dels hvis dette vedtages **uden** at forslaget vedrørende grænseoverskridende moms vedtages, dels hvis det sidstnævnte forslag **også** vedtages.

Det skønnes, at en vedtagelse af one-stop-shop forslaget alene vil reducere det statslige provenu med 120 mio. kr., øge omkostningerne for danske virksomheder med 90 mio. kr. og reducere danske borgeres momsudgifter med 25 mio. kr., jf. tabel 1.

I indfasningsåret vil finansårseffekten afvige fra den varige effekt. Det gælder især delforslag B, der indebærer en ændring af kredittiden for en række udenlandske virksomheders momsangivelse i Danmark.

Tabel 1. Effekt ved vedtagelse af one-stop-shop forslaget alene

Mio. kr.	Statsligt provenu,			
	Statsligt provenu, varig effekt	Statsligt provenu, finansårseffekt, 1. år	Danske virksomheder	Danske borgere
A	0	0	0	0
B	-5	-50	0	0
C	-55	-50	-90	0
D	0	0	0	0
E	-60	-55	0	25
F	0	0	0	0
I alt	-120	-155	-90	25

Det skønnes, at en vedtagelse af one-stop-shop forslaget og forslaget om grænseoverskridende moms vil øge det statslige provenu med 160 mio. kr., øge omkostningerne for danske virksomheder med 190 mio. kr. og reducere danske borgeres momsudgifter med 25 mio. kr., jf. tabel 2. Finansårseffekten i indfasningsåret skønnes til 100 mio. kr.

Tabel 2. Effekt hvis begge forslag vedtages (one-stop-shop og B2B)

Mio. kr.	Statsligt provenu, varig effekt	Statsligt provenu, finansårseffekt, 1. år	Danske virksomheder	Danske borgere
A	0	0	0	0
B	-5	-50	0	0
C	225	205	-190	0
D	0	0	0	0
E	-60	-55	0	25
F	0	0	0	0
I alt	160	100	-190	25

Hvis B2B forslaget vedtages vil den danske transportsektors øgede momsudgifter blive modsvaret af indtægter til den danske stat. Regeringen har besluttet at kompensere amter og kommuner for merudgifter til busdrift som følge af forslaget.

Skønnene baseres på umiddelbare konsekvenser af forslaget efter eventuel adfærdstilpasning til regelændringerne. De samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget omfatter endvidere forvriddningstab, forvriddningsgevinster, effekt på arbejdsudbud mv., som ikke er medtaget.

I det følgende uddybes beregningerne.

Ad A - Udvidet brug af omvendt betalingspligt (B2B)

Ifølge forslaget skal der være obligatorisk omvendt betalingspligt for en række tjenesteydelser, der handles fra virksomhed til virksomhed (B2B). Dvs. at køber - i stedet for sælger - indbetaler moms til myndighederne i købers hjemland, forbrugslandet. Fordelen ved omvendt betalingspligt er, at sælger derved fritages for at skulle momsregistreres i købers hjemland. Der er ingen provenue-mæssige konsekvenser af forslaget.

Den omvendte betalingspligt er i dag frivillig for medlemslandene, men Danmark har allerede indført omvendt betalingspligt for størstedelen af de ydelser, der omfattes af forslaget. De administrative ændringer for involverede virksomheder i Danmark som følge af forslaget vil således være begrænsede.

Ad B – Indførsel af et one-stop system

Ifølge forslaget oprettes der et one-stop system for virksomheder i EU, der sælger til private forbrugere i andre lande (B2C).

Forslaget indebærer alene oprettelsen af en one-stop-shop ikke en ændring af hvorvidt betalingspligten sker i købs- eller salgslandet. Der vil derfor ikke være direkte provenumæssige konsekvenser som følge af mistede momsindtægter eller lignende.

Der vil imidlertid komme visse effekter som følge af, at virksomheder, der benytter one-stop-shoppen, afregner kvartalsvist med en angivelses- og betalingsfrist på 20 dage efter kvartalets udløb.

Efter gældende danske regler – som også anvendes af udenlandske virksomheder, der sælger til private i Danmark - har virksomheder med en årlig momspligtig omsætning over 15 mio. kr. måneden som afregningsperiode. For disse virksomheder forlænges kredittiden fra i gennemsnit 40 dage til 65 dage. For mellemstore virksomheder vil kredittiden falde fra 85 til 65 dage, og for små virksomheder med en omsætning under 1 mio. kr. vil kredittiden blive reduceret fra 151 dage til 65 dage, jf. tabel 3.

One-stop systemet giver mulighed for administrative lettelser for virksomheder, der sælger til flere andre EU-lande. Den enkelte virksomhed kan selv vurdere om det er fordelagtigt at anvende one-stop-shoppen med de nævnte kredittider - eller fortsætte som i dag med momsregistrering i alle de EU-lande virksomheden sælger til kombineret med de nationalt gældende kredittider.

Tabel 3. Ændring af kredittider

	Afregningsperiode, gældende regler	Afregningsperiode, forslag	Kredittid, gældende regler (dage)	Kredittid, forslag (dage)
Virksomheder med omsæt- ning under 1 mio. kr.	Halvår	Kvartal	151	65
Virksomheder med omsæt- ning ml. 1 og 15 mio. kr.	Kvartal	Kvartal	85	65
Virksomheder med omsæt- ning over 15 mio. kr.	Måned	Kvartal	40	65

Anm: Kredittiden er den gennemsnitlige kredittid fra en momsbetaling finder sted, til den angives. For virksomheder med måneden som afregningsperiode er den gennemsnitlige kredittid inden for måneden 15 dage, hvortil kommer 25 dage til angivelse og betaling, dvs. i alt 40 dage.

Omfanget af danskeres køb af varer og tjenesteydelser i udlandet er kun sparsomt belyst. Hverken nationalregnskabsstatistikken eller forbrugsundersøgelsen indeholder disse oplysninger.

Danmarks Statistik offentliggør imidlertid en undersøgelse af befolkningens brug af internet, herunder hvor mange der har adgang til internet, hvor ofte de køber ind på nettet og hvilke varer, de køber. Statistikken indeholder ingen beløbsoplysninger, og der sondres ikke mellem køb i ind- og udland. Med udgangspunkt i denne statistik er forudsat med stor usikkerhed, at ca. 0,3-0,4 pct. af det momsbelagte private forbrug kan stamme fra indkøb i udlandet via internettet, svarende til momsindtægter på ca. 0,3 mia. kr. eller ca. 120 kr. pr. husstand. Dermed skønnes hver husstand at købe for ca. 600 kr. inkl. moms på nettet i udlandet. På længere sigt må det formodes, at en større del af det private forbrug sker via fjernsalg.

Størstedelen af momsindtægterne på 0,3 mia. kr. kommer sandsynligvis fra store virksomheder, der med one-stop-shoppen vil få en forlængelse af kredittiden på gennemsnitlig 25 dage. Det vil give en årlig rentebelastning på små 5 mio. kr., jf. tabel 4.

Danske virksomheder, der sælger varer til udenlandske private kunder, kan tilsvarende få ændret deres betalingsvilkår i forhold til gældende regler afhængig af reglerne i de lande, der sælges til. Det er ikke muligt at skønne herover, men samlet set må det vurderes, at virksomhederne får en lempelse på samme måde, som udenlandske virksomheder vil få ved salg til Danmark.

Der er ingen virkninger for danske forbrugere.

Tabel 4. Økonomiske konsekvenser ved indførelse af one-stop system

Mio. kr.	Statsligt provenu	Danske virksomheder	Danske borgere
Varig effekt	-5	0	0

Effekterne på det statslige provenu stammer fra de ændringer af kredittiderne, etableringen af one-stop-shoppen vil medføre. Forslaget om one-stop-shop indebærer ikke i sig selv yderligere ændringer af reglerne, f.eks. vedr. momsafregning i forbrugslandet frem for salgslandet, men etableringen af en one-stop-shop baner vejen for eventuelle fremtidige ændringer i retning af forbrugslandsbeskatning, hvilket kan føre til statsligt merprovenu.

I indfasningsåret vil der være en ekstraordinær finansårseffekt, som følger af at virksomheder, der med gældende regler afregner oktober- og novembermomsen måneden efter, dvs. i november og december, med forslaget vil skulle afregne moms i januar, dvs. det efterfølgende finansår. Dermed vil der i indfasningsåret mangle 2 måneders momsindtægter. Finansårseffekten skønnes til godt -50 mio. kr.

Ad C - Indførelse af godtgørelsessystem til afløsning af 8. momsdirektiv

En momspligtig virksomhed, der har et momsbelagt køb i et andet EU-land, hvor den ikke er registreret, kan få momsen refunderet i det pågældende medlemsland. Det sker ved, at virksomheden henvender sig direkte til det andet EU-lands myndigheder.

Med forslaget skal virksomheden i stedet henvende sig til myndighederne i hjemlandet, der videresender anmodningen til det andet EU-land, som herefter refunderer momsen direkte til virksomheden.

Mange virksomheder finder de gældende procedurer meget besværlige, og i nogle tilfælde vælger virksomhederne ikke at henvende sig til det andet EU-land for at få momsen refunderet. Refusion af købsmoms i et andet EU-land vedrører først og fremmest vognmænd, der har en række momsbelagte udgifter, ikke mindst til brændstof ved transport i andre lande.

En forenkling af proceduren for at få refunderet moms i andre EU-lande skønnes at føre til, at flere virksomheder vil søge om momsrefusion. Det gælder både danske virksomheders refusion i udlandet og udenlandske virksomheders refusion i Danmark.

Det skønnes, at danske virksomheder i dag søger refusion for ca. 450 mio. kr. i udlandet med Tyskland som det største enkeltland. Udenlandske virksomheder søger refusion for ca. 300 mio. kr. årligt, heraf flest fra Sverige. Der er formentlig primært tale om vognmænd på gennemkørsel i Danmark.

En forenkling af godtgørelsesproceduren kan med stor usikkerhed øge refusionsanmodningerne med 20 pct. Det vil betyde, at danske virksomheder vil fremsætte refusionskrav på 90 mio. kr. mere end i dag og at de danske myndigheder vil få refusionskrav på ca. 55 mio. kr. mere end i dag.

Forslaget indeholder endvidere en ændring, således at virksomheder med blandet momspligtig og momsfri omsætning fremover kun vil få refunderet moms svarende til den andel, den momspligtige omsætning udgør af den samlede omsætning. Det vil i Danmark især have betydning for leasing af transportmidler i Tyskland. I dag refunderes i praksis hele momsen til de danske transportvirksomheder, med de nye regler vil kun en meget begrænset del kunne refunderes. Med udgangspunkt i den leasing danske virksomheder foretager i Tyskland i dag, skønnes det med nogen usikkerhed, at ændringen vil føre til, at danske virksomheders refusion vil blive reduceret med ca. 180 mio. kr.

På EU-plan er der i dag uklarhed over gældende regler vedrørende godtgørelse af grænseoverskridende moms for delvis momspligtige virksomheder. Kommissionen oplyser, at EF-Domstolen i flere domme har afgjort, at en virksomhed, der er delvis momspligtig i et land, kun kan få delvis tilbagebetaling i et andet. Tyskland deler ikke i dag denne tolkning. Vedtagelse af one-stop-shop vil medføre en ændret praksis i Tyskland, men det kan ikke afvises, at Tyskland vil ændre adfærd – dvs. ophøre med tilbagebetaling af hovedparten af den berørte moms - også uafhængigt af, om forslaget vedtages.

De samlede effekter, hvis godtgørelsesforslaget vedtages alene, og Tyskland som følge heraf ændrer adfærd er et provenutab for staten på ca. 55 mio. kr. og økonomiske tab for danske virksomheder på ca. 90 mio. kr.

Såfremt forslaget om grænseoverskridende moms til erhvervskunder (B2B-forslaget) vedtages, vil de økonomiske konsekvenser være anderledes. Det vil f.eks. betyde, at der ved leasing i Tyskland af transportmidler, som anvendes i Danmark, skal beregnes moms efter danske regler.

For virksomhederne vil det betyde, dels at den danske momssats på 25 pct. skal anvendes, dels at der kun vil blive refunderet moms svarende til den andel, den momspligtige omsætning udgør af den samlede omsætning. Det skønnes, at det vil betyde merudgifter for virksomhederne på 280 mio. kr.

For staten vil det betyde øgede momsindtægter fra danske virksomheders leasing i udlandet. Beløbet svarer til virksomhedernes merudgifter på 280 mio. kr.

Hvis både one-stop-shop forslaget og B2B-forslaget vedtages, vil der for staten blive tale om merindtægter på 225 mio. kr. årligt og for virksomhederne om merudgifter på ca. 190 mio. kr. årligt før kompensationen.

Tabel 5. Økonomiske konsekvenser ved indførelse af nyt godtgørelsessystem

Mio. kr.	Statsligt provenu	Danske virksomheder	Danske borgere
Vedtagelse af one-stop-shop alene	-55	-90	0
Vedtagelse af one-stop-shop og B2B-forslaget	225	-190	0

I det første år vil finansårseffekten være en anelse mindre end den varige effekt som følge af at der går lidt tid fra at en udenlandsk virksomhed har et momsudlæg til at den modtager refusion fra den danske stat. Finansårseffekten skønnes på denne baggrund til -50 mio. kr. det første år for one-stop-shop forslaget, og ca. 205 mio. kr., hvis både one-stop-shop og B2B-forslagene vedtages.

Hvis B2B forslaget vedtages vil den danske transportsektors øgede momsudgifter blive modsvaret af indtægter til den danske stat. Regeringen har besluttet at kompensere amter og kommuner for merudgifter til busdrift som følge af forslaget.

Ad D – Harmonisering af fradragsretten

Kommissionen foreslår, at medlemslandene selv kan fastsætte virksomhedernes fradragsret for en række varer og tjenesteydelser, nemlig

- biler, både og fly,
- rejser, overnatninger, mad og drikke,
- luksusvarer, underholdning og repræsentation,
- udgifter til varer og ydelser hovedsageligt til privat anvendelse.

Til gengæld skal lande med begrænsninger af fradragsretten for andre varer end de ovenfor nævnte ændre dem til normale fradragsregler.

Forslaget giver ikke anledning til ændringer i de danske regler og vil derfor ikke umiddelbart have nogen provenumæssige konsekvenser. Der kan være visse afledte effekter, hvis forslaget fører til ændringer i andre lande med betydning for danske virksomheders køb i disse lande, men det er ikke muligt at skønne herover.

Ad E – Forenkling af fjernsalgsreglerne

Efter gældende regler er en virksomheds fjernsalg til private forbrugere i Danmark momspligtigt i sælgers land, hvis varesalget ikke overstiger 280.000 kr. Overstiger varesalget 280.000 kr. er salget momspligtigt i Danmark. Fjernsalgsgrænsen fastlægges i dag af de enkelte lande, blot skal den være mellem 35.000 euro og 100.000 euro svarende til fra ca. 260.000 kr. til ca. 750.000 kr.

Med forslaget ændres det til, at en virksomheds samlede salg kan være op til ca. 1.100.000 kr. (150.000 euro), før momsning skal foregå i forbrugslandet. Med samlede salg menes det samlede salg til alle andre EU-lande, ikke kun til Danmark. For danske virksomheder, der har fjernsalg til andre EU-lande, vil gælde tilsvarende.

En vurdering af de provenumæssige konsekvenser er behæftet med stor usikkerhed, da der ikke er tilgængelig statistik på området, der kan belyse omfanget af fjernsalg fra udlandet til danske forbrugere og omvendt fra danske virksomheder til udenlandske forbrugere.

De umiddelbare provenumæssige konsekvenser af forslaget, dvs. uden adfærdsændringer, vurderes imidlertid at være beskedne. At grænsen for obligatorisk forbrugslandsbeskatning hæves til 1.100.000 kr. vil betyde, at udenlandske virksomheder, der kun sælger til danske forbrugere vil kunne afregne moms i udlandet indtil værdien af varesalget når 1.100.000 kr. mod i dag 280.000 kr. Dette vil isoleret set reducere momsindbetalinger til den danske stat. Da den nye grænse imidlertid omfatter virksomhedernes samlede salg til forbrugere i alle andre EU-lande, og da danske forbrugere udgør en relativ lille del af de samlede forbrugere i alle EU-lande, kan den nye grænse på 1.100.000 kr. for visse virksomheder øge momsbetalingen til Danmark i forhold til den eksisterende grænse på 280.000 kr., som vedrører salg til Danmark alene.

Der kan imidlertid komme adfærdsændringer, der på sigt påvirker provenuet i større grad. Forslaget vil give incitament til, at der oprettes butikker, der henvender sig til danske forbrugere og sælger varer fra lande med lavere generel momssats end den danske eller med en reduceret sats for udvalgte produkter. Det er usikkert om den nye grænse på 1.100.000 kr. er tilstrækkeligt til, at der opstår en større fjernsalgsindustri specialiseret til det danske marked. Således er 1.100.000 kr. et relativt lille beløb, når der måles omsætning.

På den baggrund skønnes effekten at blive begrænset. Forslaget kan føre til, at der vil blive oprettet fjernsalgsbutikker i udlandet, der udelukkende henvender sig til danske forbrugere, men forslaget vil næppe føre til en stor udflugning af danske forretninger.

I det følgende er det beregningsteknisk forudsat, at forslaget vil føre til, at der oprettes ca. 250 udenlandske fjernsalgsbutikker, der hovedsageligt sælger til danske forbrugere. Samtidig forudsættes, at forslaget også vil vedrøre et beskedent antal danske butikkers salg til udenlandske forbrugere.

Under disse forudsætninger vil forslaget medføre et statsligt provenutab på 60 mio. kr., mens forbrugerne vil vinde 25 mio. kr. ved at skulle betale mindre i moms, jf. tabel 6. Der er tale om et skøn med meget stor usikkerhed.

Tabel 6. Økonomiske konsekvenser ved ændring af fjernsalgsregler

Mio. kr.	Statsligt provenu	Danske virksomheder	Danske borgere
Salg fra udlandet til Danmark	-65	0	25
Salg fra Danmark til udlandet	5	0	0
I alt	-60	0	25

Da momsindtægterne typisk angives med en måneds forsinkelse, vil finansårseffekten det første år kun vedrøre 11 måneder, svarende til et provenutab på ca. 55 mio. kr.

Ad F – ændringen i særordningen for små virksomheder

Med forslaget gives der mulighed for, at medlemslandene kan indføre en grænse på op til 100.000 euro for, hvornår en virksomhed skal momsregistreres. Det foreslås endvidere, at medlemslandene kan fastsætte forskellige grænser for grupper af afgiftspligtige.

Grænsen på 100.000 euro er en maksimumsgrænse, dvs. at Danmark kan fastholde den nuværende grænse på 50.000 kr. for pligten til momsregistrering. Der er således ikke umiddelbart nogen provenumæssige konsekvenser af forslaget.